

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.20.810/2017/3. szám

A Szegedi Ítéltábla Csurgóné Dr. Ország Mónika ügyvéd által képviselt felperesnek - a Dr. Kiss László Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: dr. Kiss László) által képviselt alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása és egyéb követelés iránt indított perében a Szegedi Törvényszék 2017. június 21. napján kelt 11.P.20.587/2017/10. számú ítélete ellen a felperes 12. sorszám alatt benyújtott fellebbezése alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezését **helybenhagyja.**

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az alperes jogelődje, a **(jogelőd neve)** Zrt. (a továbbiakban: alperes) és a felperes 2006. szeptember 26. napján **(kölcönszerződés száma)** számmal jelölt deviza alapú kölcsönszerződést kötöttek egymással, amely alapján az alperes 2 482 920 Ft kölcsönt folyósított a felperesnek a **(gpjmű frg.rszm.-a)** frsz-ú, FORD Fusion típusú gépjármű megvásárlása céljából.

A kölcsönszerződés részét képezte az alperes **(Üsz.1. száma)**. számú üzletszabályzata (a továbbiakban: Üsz.), amely egyebek között az alábbi - jelen jogvita és a fellebbezés elbírálása szempontjából releváns - rendelkezéseket tartalmazza.

IV/7.: „Amennyiben az elsődleges biztosíték opció, és az egyedi kölcsönszerződés futamideje 5 évnél hosszabb, úgy a kölcsönbevevő köteles a hitelező felszólítására - az eredeti feltételekkel egyező tartalommal - ismételt vételi jogot engedni, amelynek időtartama legalább a szerződés lejártát követő 3 hónap.”

- IV.9.: Amennyiben a kölcsönbevevő a kölcsönszerződésben foglalt valamennyi kötelezettségét teljesítette, úgy a hitelező köteles a gépjármű törzskönyvét és a korlátozó bejegyzések törléséhez szükséges nyilatkozatot kiadni.

- VI.1.: „A Kölcsönbevevő köteles a hatósági nyilvántartásba, a gépjármű forgalmi engedélyébe és a törzskönyvébe a Hitelező javára - Felek között létrejött szerződésnek megfelelően - a vételi jogot vagy a jelzálogjogot és annak biztosítására az elidegenítési és terhelési tilalmat bejegyeztetni és ennek megfelelően úgy rendelkezni, hogy a hatóság a törzskönyvet a hitelező mint a korlátozás jogosultja részére küldje meg”.

A peres felek a kölcsönszerződés megkötésével egyidejűleg biztosítéki célú adásvételi szerződést kötöttek, és az alperes javára opciós jogot alapítottak a kölcsönösszegeből vásárolt gépjárműre. Az opciós szerződés 4. pontja szerint a hitelező a vételi jogot a szerződés aláírásától számított 5 éves időtartam alatt, de legfeljebb addig az időpontig gyakorolhatja, ameddig vele szemben a kölcsönszerződésből eredő tartozását a kölcsönbevevő maradéktalanul nem teljesítette. A felek a

vételi jog biztosítására az opciós joggal terhelt gépjárműre elidegenítési és terhelési tilalmat is kikötöttek (szerződés 6. pont). Az opciós szerződés 7. pontja a vételi jog gyakorlásának feltételeit rögzíti, amely szerint az alperes a vételi jogát abban az esetben gyakorolhatja, ha a kölcsönbevevő a kölcsönszerződésben megjelölt bármely esedékességi időpontban - az esedékességet követő 15 napon belül - akár részben vagy egészben nem tesz eleget valamely fizetési kötelezettségének, továbbá ha a kölcsönszerződés bármely oknál fogva felmondásra kerül.

Az alperes a szerződéses jogviszony tartama alatt a **(Üsz.1. száma)**. számú üzletszabályzata helyébe a **(Üsz.2. száma)**. számú üzletszabályzatát léptette, amelynek a „zárt opcióról” rendelkező V/6. pontja szerint a hitelező az opciós jogát az opciós szerződésben kikötött feltételek beálltától kezdődően gyakorolhatja, az opciós szerződésben kikötött időtartam alatt.

Az alperes 2014. július 29. napján a kölcsönszerződést azonnali hatállyal felmondta, és egyidejűleg bejelentette, hogy opciós jogát ezzel a nappal gyakorolja.

A felperes módosított keresetében - többek közt - a kölcsön felhasználásával vásárolt gépkocsi törzskönyvének a kiadására, valamint a gépjármű-nyilvántartásba az alperes javára bejegyzett opciós jog és elidegenítési és terhelési tilalom törlésére kérte kötelezni az alperest. Kérelme indokaként előadta, hogy a Szegedi Ítéltábla a Pf.I.20.452/2007. számon folyamatban volt közérdekű perben a 3. számú jogerős ítéletével az Üsz. IV.7. pontjában írt, az ismételt vételi jog engedésére vonatkozó szerződési feltétel érvénytelenségét a kikötés alkalmazójával szerződő valamennyi félre kiterjedő hatállyal megállapította. Miután pedig a vételi jog gyakorlására az opciós szerződés 4. pontjában biztosított, a szerződéskötéstől számított 5 éves határidő eltelt, az opciós jog megszűnt, így az alperesnek nincs jogcíme arra, hogy a törzskönyvet továbbra is birtokában tartsa.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. A törzskönyv kiadására irányuló keresettel szemben előterjesztett védekezése szerint opciós joga az utóbb hatályba lépett **(Üsz.2. száma)**. számú üzletszabályzat V.6. pontja alapján ún. zárt opció, ezért vételi jogát a szerződés felmondásától számított 5 éven belül gyakorolhatja. Emellett hivatkozott arra, a törzskönyv birtokban tartása a kölcsön visszafizetésének atipikus biztosítéka, így mindaddig jogosult a törzskönyvet magánál tartani, amíg a felperes nem teljesíti valamennyi fizetési kötelezettségét. Utalt arra, hogy nem ért egyet a Kúria e tárgyban elfoglalt álláspontjával, azt kifejtett érvei alapján okszerűtlennek minősítette. Álláspontja alátámasztásául más bíróság perbelivel azonos tárgyú ügyekben hozott határozataira hivatkozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletével - egyebek között - kötelezte az alperest a **(gpjmű frg.rszm.-a)** forgalmi rendszámú FORD Fusion típusú személygépkocsi törzskönyvének kiadására. Ezen ítéleti rendelkezés indokolása szerint a felek a vételi jog biztosítékeként állapodtak meg abban, hogy a vételi joggal terhelt gépjármű törzskönyve az alperes birtokába kerül. Miután a **(Üsz.2. száma)**. számú üzletszabályzat V.6. pontja és az opciós szerződés 4. pontja egymástól eltér, az 1959-es Ptk. 205/C. §-a alapján ez utóbbi vált a szerződés részévé. Ebből következően az opciós jog a szerződéskötéstől számított 5 év elteltével megszűnt anélkül, hogy az alperes e jogát gyakorolta volna, következésképp az alperesnek nincs jogcíme a törzskönyv birtokban.

Az alperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával a törzskönyv kiadására irányuló kereseti kérelem elutasítását, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül

helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását kérte. Változatlan álláspontja szerint a törzskönyv kiadására csak abban az esetben köteles, ha a kölcsönbevevő valamennyi fizetési kötelezettségét teljesítette, s mivel ez nem történt meg, a felperes követelése „idő előtti”. Megismételte a törzskönyv birtokban tartásának atipikus biztosítéki jellegével kapcsolatos érvelését, amelynek alátámasztásául hivatkozott az Üsz. VI.1-3. pontjában írtakra, továbbá más bíróságok e tárgyban hozott ítéleteire. Fenntartotta a Kúria Pfv.V.21.971/2015. számú ügyben kifejtett álláspontját érintő érveit.

A felperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A fellebbezés **alaptalan**.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az alperes az opciós jog biztosítékként tarthatta a birtokában a törzskönyvet, és miután az opciós joga az annak alapításától számított öt év elteltével megszűnt anélkül, hogy e jogát gyakorolta volna, nincs jogcíme a felperest mint a gépjármű tulajdonosát megillető törzskönyv birtokban tartására.

Az alperes érvelésével szemben sem az opciós szerződésnek, sem a kölcsönszerződés részét képező alperesi üzletszabályzatnak nincs olyan rendelkezése, amely alátámasztaná az alperesnek azt az álláspontját, miszerint a törzskönyv birtokban tartása a kölcsönszerződés atipikus biztosítéka. Az opciós szerződés 6. pontja szerint a felek a vételi jog - és nem a kölcsönszerződésből eredő kötelezettség - biztosítására kötöttek ki az alperes javára elidegenítési és terhelési tilalmat a vételi jog tárgyát képező gépjárműre. Az Üsz. VI.1. pontja ezzel összhangban rendelkezik úgy, hogy „a kölcsönbevevő köteles a hatósági nyilvántartásba, a gépjármű forgalmi engedélyébe és a törzskönyvbe a hitelező javára - a felek között létrejött szerződésnek megfelelően - a vételi jogot, vagy a jelzálogjogot és annak biztosítására az elidegenítési és terhelési tilalmat bejegyeztetni és ennek megfelelően úgy rendelkezni, hogy a hatóság a törzskönyvet a hitelező mint a korlátozás jogosítottja részére küldje meg.” Az idézett szerződési feltétel megszövegezése, annak nyelvtani értelme is azt támasztja alá, hogy a felek a törzskönyv alperes részére történő megküldésével az alperes opciós jogát kívánták biztosítani.

Tekintettel arra, hogy az opció szerződés annak 4. pontja értelmében 2011. szeptember 26. napján megszűnt, az alperesnek a 2014. július 29. napján kelt levelében tett erre vonatkozó nyilatkozata elkésett, az opciós jog tehát anélkül szűnt meg az annak alapításától számított öt év elteltével, hogy az alperes e jogát gyakorolta volna, következésképpen a továbbiakban nincs jogcíme a felperest mint a gépjármű tulajdonosát megillető törzskönyv birtokban tartására, annak kiadását nem tagadhatja meg.

Az Üsz. alperes által - a fellebbezés tartalma szerint - hivatkozott IV.9. pontja - az opciós szerződés 4. pontjával együttesen értelmezve azt - csupán annyit jelent, hogy ha a kölcsönbevevő teljesíti a fizetési kötelezettségeit, a hitelező (az alperes) köteles kiadni a törzskönyvet. Nem jelenti azonban egyúttal azt is - az alperes értelmezésétől eltérően és ahogy arra az elsőfokú bíróság helyesen utalt -, hogy a hitelezőt csak akkor terheli a törzskönyv kiadásának kötelezettsége, ha a kölcsönbevevő maradéktalanul teljesítette fizetési kötelezettségeit. A fizetési kötelezettségek teljesítése - az Üsz. IV.9. pontja nyelvtani értelme szerint - csak azon esetek egyikét szabályozza, amikor a hitelező nem tagadhatja meg a törzskönyv kiadását. Nem vonható le azonban az érintett kikötés megfogalmazásából az a következtetés, hogy akkor is jogosult lenne azt magánál tartani, ha az e jogosultság alapjául szolgáló vételi joga megszűnt.

Önmagában az, hogy az opciós szerződés nem tartalmaz olyan rendelkezést, miszerint az opciós jog megszűnésével az alperes köteles kiadni a törzskönyvet, még nem jelenti azt, hogy a törzskönyv birtokban tartásának joga nem minősülhet az opciós jog biztosítékának. Ezzel ellentétes következtetés nem vonható le az alperes által hivatkozott Üsz. VI.3. és VI.2.pontjában foglaltakból sem.

A rendelkezésre álló adatok alapján nem állapítható meg, hogy a **(Üsz.2. száma)**. számú üzletszabályzat rendelkezései a szerződés részévé váltak-e. Az elsőfokú bíróság álláspontjától eltérően azonban az állapítható meg, hogy a **(Üsz.2. száma)**. számú üzletszabályzat V.6. pontja ellentétes az opciós szerződés 4. pontjában foglaltakkal. Annak helyes értelmezése szerint ugyanis az alperes a vételi jogát az opciós szerződésben kikötött feltételek (7. pont) bekövetkezte esetén gyakorolhatja a szerződésben megjelölt határidő alatt, amely a szerződés 4. pontjában írtak szerint a szerződés aláírásától számított 5 év. Következésképp az alperes védekezésével szemben a **(Üsz.2. száma)**. számú üzletszabályzat rendelkezéseinek alkalmazása esetén is megszűnt a vételi joga az erre vonatkozó nyilatkozatának megtételét megelőzően.

Nem ért egyet az ítélőtábla az alperesnek azzal a hivatkozásával sem, miszerint a Kúria Pfv.V.21.971/2015/6. számú ítélete okszerűtlen következtetésen alapulna. Épp ellenkezőleg, az ítélőtábla mindenben osztja a Kúria álláspontját, nevezetesen, hogy a felek megállapodásának irányadó rendelkezései, azaz az Üsz. IV.9. és VI.1. pontja, valamint az opciós szerződés 6. pontja rendelkezéseiből is az a következtetés vonható le, miszerint egymásra épülő kötelezettségként csak az opció, valamint az elidegenítési és terhelési tilalom kikényszeríthetősége érdekében került a törzskönyv a hitelező alperes birtokába.

Csupán utal az ítélőtábla arra, a perbeli jogvita elbírálása szempontjából közömbös az alperes által hivatkozott más ítéletek és határozatok tartalma, azok a jelen perben eljáró bíróságot nem kötik.

A kifejtettekre tekintettel az ítélőtábla az elsőfokú ítéletének fellebbezéssel érintett rendelkezését - annak túlnyomórészt helyes indokaira figyelemmel - a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A pernyertes felperesnek a másodfokú eljárásban igazolt költsége nem merült fel, így arról az ítélőtábla nem rendelkezett.

Az alperes a fellebbezéséhez kapcsolódó fellebbezési eljárási illetéket leróta, azt a jogorvoslati kérelme sikertelenségére tekintettel viselni köteles.

Szeged, 2018. január 9.

Dr. Szeghő Katalin sk.
a tanács elnöke

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
előadó bíró

Dr. Lengyel Nóra sk.
táblabíró